

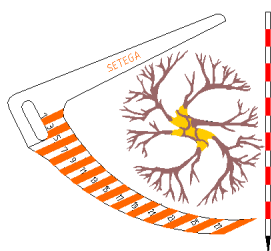
INFORME TÉCNICO

SOBRE ALEGACIÓNS Á RESOLUCIÓN DO 24 DE MARZO DE 2021, DA
XEFATURA TERRITORIAL DE PONTEVEDRA, POLA QUE SE SOMETE A
INFORMACIÓN PÚBLICA O ESTUDO DE IMPACTO AMBIENTAL E AS
SOLICITUDES DE AUTORIZACIÓN ADMINISTRATIVA PREVIA E DE
CONSTRUCCIÓN E APROBACIÓN DO PROXECTO SECTORIAL DE INCIDENCIA
SUPRAMUNICIPAL DO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO CUNCA, SITUADO
NO CONCELLO DE VILA DE CRUCES, PROVINCIA DE PONTEVEDRA
(EXPEDIENTE IN408A 2019/02)

SOLICITANTE: Servizo de Urbanismo, Concello de Vila de Cruces, Pontevedra
Praza de Juan Carlos I, S/N, 36590, Vila de Cruces, Pontevedra

AUTOR: José Manuel Rodríguez López
Ingeniero Técnico Forestal, Coleg. N°119, Colegio Oficial de Ingenieros Técnicos Forestales de Galicia

FECHA: 18 Maio de 2021

SETEGA INGENIERÍA, S.L.

Servicios Técnicos Medioambientales

Ingenieros Agrícolas y Forestales

Rda. das Fontiñas nº 197, Entrepr. A.
27002 LUGO.

Teléf - Fax: 982 / 229 379

E-mail: setega@gmail.com

INFORME TÉCNICO:

SOBRE ALEGACIONES Á RESOLUCIÓN DO 24 DE MARZO DE 2021, DA XEFATURA TERRITORIAL DE
PONTEVEDRA, POLA QUE SE SOMETE A INFORMACIÓN PÚBLICA O ESTUDO DE IMPACTO
AMBIENTAL E AS SOLICITUDES DE AUTORIZACIÓN ADMINISTRATIVA PREVIA E DE
CONSTRUCCIÓN E APROBACIÓN DO PROXECTO SECTORIAL DE INCIDENCIA SUPRAMUNICIPAL
DO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO CUNCA, SITUADO NO CONCELLO DE VILA DE CRUCES,
PROVINCIA DE PONTEVEDRA (EXPEDIENTE IN408A 2019/02)

JOSÉ MANUEL RODRÍGUEZ LÓPEZ, enxeñeiro técnico Forestal, no exercicio libre da profesión, colexiado nº 119, no Colexio Oficial de Enxeñeiros Técnicos Forestais de Galicia, con NIF: número 33334658E, e domicilio profesional en Ronda das Fontiñas, nº 197, entreplanta A, cidade de Lugo.

Sendo requirido por D. Luís Celso Sánchez, con NIF: 35249584A, actuando como Alcalde Presidente do Concello de Vila de Cruces, Pontevedra, para informar sobre posibles alegacións á Resolución do 24 de marzo de 2021, da Xefatura Territorial de Pontevedra, pola que se somete a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción e aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal do proxecto do **parque eólico Cunca**, situado no concello de Vila de Cruces, provincia de Pontevedra (Expediente IN408A 2019/02), DOG núm. 62 do 5 de abril de 2021.

Tras o estudo da documentación do proxecto do parque eólico Cunca con expediente IN408A 2019/02, da normativa vixente de demais aspectos de interese, paso a emitir o seguinte informe:

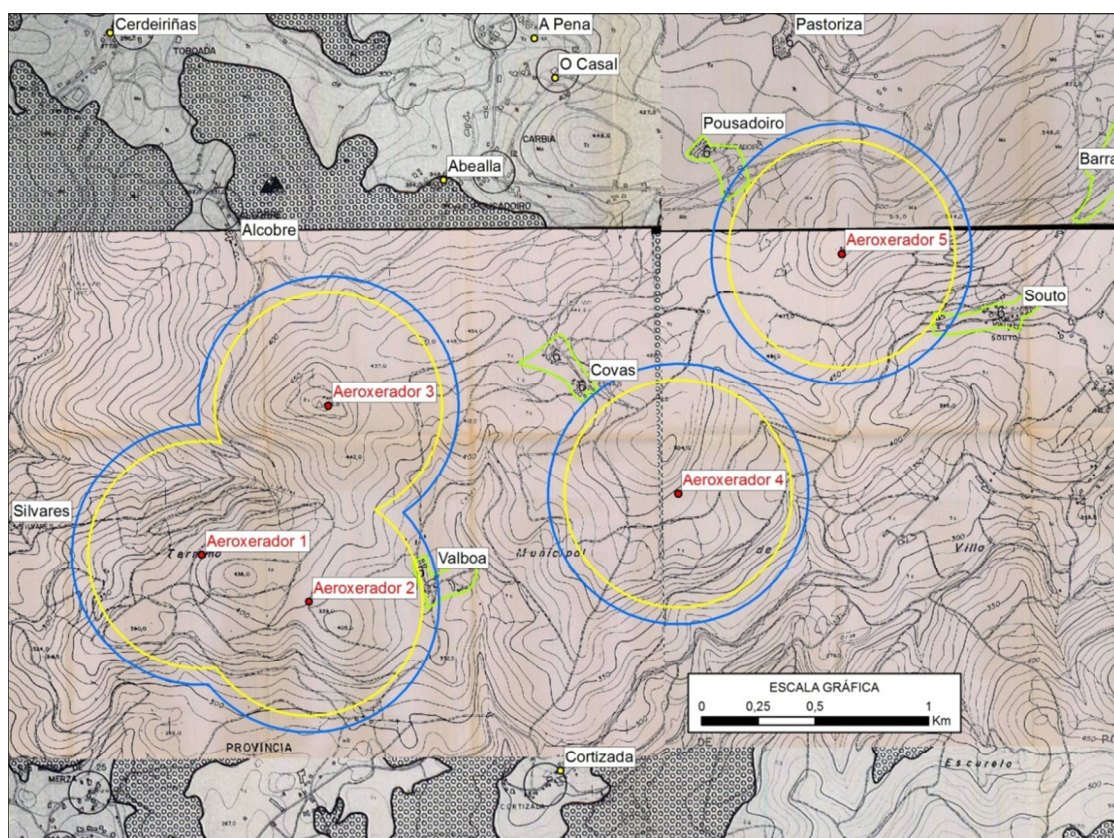
EXPÓN:

O termo municipal de Vila de Cruces está situado no nordeste da provincia Pontevedra, lindando polo norte ca provincia de A Coruña, pertence á comarca do Deza. Segundo o Instituto Galego de Estatística no ano 2020 conta cunha poboación total de 5.208 persoas, onde a idade media sitúase nos 53,1 anos. Esta poboación está repartida en 28 parroquias e 138 núcleos. O concello de Vila de Cruces pode considerarse eminentemente rural, onde o sector primario, tanto a actividade gandeira como o aproveitamento forestal ten gran importancia na economía, aínda que o sector servizos é o que ocupa á maior parte da poboación empregada. Nos últimos anos a importancia do turismo, especialmente de natureza, e de coñecemento do patrimonio cultural están adquirindo gran importancia na actividade económica.

Tendo en conta as características particulares do concello considérase que a execución do **parque eólico denominado Cunca**, constituído por 5 aeroxeradores e demais infraestruturas asociadas, presenta máis prexuízos que vantaxes en canto ao desenvolvemento económico da veciñanza do concello e do resto da comarca na que se sitúa. Por este motivo fórmulanse as seguintes alegacións:

PRIMEIRA: Entre os principais prexuízos ocasionados pola construción do parque eólico proxectado son consecuencia da propia localización dos aeroxeradores. Os aeroxeradores sitúanse a escasa distancia dos núcleos de poboación, concretamente dos núcleos de Valboa, Covas, Souto e Pousadorio. Considerando que a Modificación do *Plan Sectorial Eólico de Galicia* establece que a distancia dos aeroxeradores **non poderá ser menor de 500 metros á delimitacións de solo de núcleo rural**, urbano ou urbanizable sectorializado.

Na figura seguinte móstrase a localización dos aeroxeradores en relación co solo delimitado como núcleo rural segundo as Normas Subsidiarias de Planeamento (Figura 1). Nesta figura aparecen os núcleos de poboación (cor negro), a localización dos aeroxeradores (cor vermello), o solo delimitado como “solo de núcleo rural” (cor verde), en cor malva a distancia de 500 metros desde o centro do aeroxerador. Hai que ter en conta que o diámetro do rotor de cada aeroxerador é de 145 metros segundo consta na memoria do proxecto de construción (modelo de aeroxerador Siemens Gamesa SG145), e por tanto con radio de pa de 72,5 m que haberá que sumar á distancia de 500 metros, xa que esa será a distancia que existe desde un punto ao aeroxerador ($500 + 72,5 = 572,5$ m). Esta distancia de 572,5 metros móstrase na figura en cor azul.

Na figura seguinte (Figura 2) móstrase a localización dos aeroxeradores respecto ó solo clasificado como de núcleo rural, pero esta vez sobre a ortofotografía aérea do PNOA (Plan Nacional de Ortofotografía Aérea) do Instituto Xeográfico Nacional, corresponde ó voo do ano 2020.

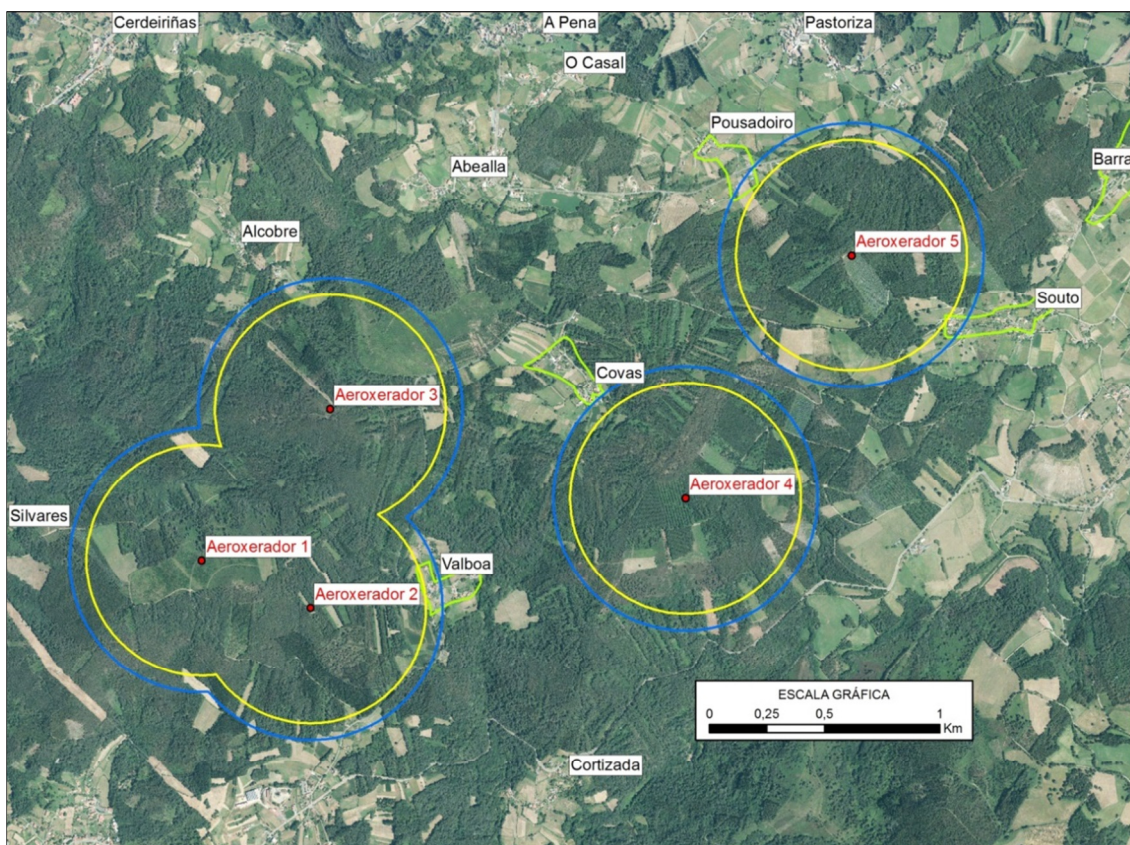

Figura 2. Localización dos aerogeradores respecto do solo de núcleo rural segundo as Normas Subsidiarias de planeamento do concello de Vila de Cruces sobre ortofotografía do PNOA (Plan Nacional de Ortofotografía Aérea).

Como resultado da análise obtense a seguinte táboa na que se mostran as distancias mínimas desde os aerogeradores ata o solo de núcleo rural segundo as Normas Subsidiarias de Planeamento. Como se pode comprobar, **os núcleos de Valboa e Souto sitúanse a menos de 500 metros de distancia dos aerogeradores 2 e 5**, respectivamente, mentres que o núcleo de Pousadoiro sitúase á distancia de 510,92 metros. Para cumprir co indicado na Modificación do Plan Sectorial Eólico de Galicia a distancia ó solo de núcleo rural debe ser maior de 500 metros. Como xa se indicou anteriormente se o diámetro de rotor é de de 145 metros habería que sumar os 72,5 m (radio do rotor) aos 500 metros para que se cumpra a normativa de distancias.

SOLO DE NÚCLEO RURAL	AEROXERADOR MÁIS PRÓXIMO	DISTANCIA AO AEROXERADOR MÁIS PRÓXIMO (metros)	CUMPLE NORMATIVA (PLAN SECTORIAL)
Valboa	2	484,61	NON
Covas	4	576,78	SI
Souto	5	483,87	NON
Pousadoiro	5	510,92	NON

Por tanto, conclúese que os aerogeradores número 2 (localizado nas coordenadas 561.498 m / 4.736.326 m), e o aerogerador número 5 (localizado nas coordenadas 563.842 m / 4.737.858 m, expresadas en proxección UTM, sistema de referencia ETRS89 e unidades de metros) non cumpren ca normativa vixente referente ás distancias. O aerogerador número 4 cumpre a normativa por escasos metros: 4,28 metros (resultado de restar 576,78 – 572,50).

Outra consideración a maiores é o obsoleto da normativa, xa que o Plan Sectorial Eólico foi redactado no ano 2002, cando a potencia do aerogerador medio utilizado era de 660 kW con diámetro de rotor de 47 e altura de 55 metros, mentres que o modelo de aerogerador proposto no proxecto ten a potencia de 4.500 kW, sendo o diámetro de rotor de 145 metros e altura total de 197 m.

SEGUNDA: Sobre o prexuízo causado nos aproveitamentos forestais e agrogandeiros. A *Lei 4/2021, de 28 de xaneiro, de medidas fiscais e administrativas* (DOG núm. 19, 29 de xaneiro de 2021) modifica a *Lei 3/2007 do 9 de abril de prevención e defensa contra os incendios forestais* (DOG núm 74, do 17 de abril de 2007) no referente ás redes primarias de xestión de biomasa, modificando a letra c) do artigo 20 bis, no que se establece que “*Nas instalacións de produción de enerxía eléctrica eólica deberá xestionarse a biomasa na superficie afectada de pleno dominio e voo, de acordo co establecido no Plan sectorial eólico de Galicia, ao redor de cada aerogerador de produción de enerxía eléctrica instalado*”.

O feito da obrigatoriedade da xestión da biomasa na zona de dominio de voo imposibilita o aproveitamento forestal dos predios afectados. Considerando que o dominio de voo é de 145 metros (diámetro do rotor), abarcará un total de 8,2413 hectáreas de superficie que afectan total ou parcialmente a 123 parcelas catastrais diferentes. Por tanto, os propietarios destes predios non poderán facer uso das fincas ca consecuente perda de ingresos pola imposibilidade de dedicalas ó aproveitamento forestal, pero si están obrigados a cumprir ca Lei de Prevención de Incendios asumindo os gastos de xestión da biomasa.

Na figura seguinte (Figura 3. Parcelas catastrais afectadas polo dominio de voo) móstranse as parcelas catastrais afectadas polo dominio de voo dos aerogeradores e sobre as que non se poderá realizar un aproveitamento forestal.

Figura 3. Parcelas catastrais afectadas polo dominio de voo.

TERCEIRA: Efectos sinérxicos con outros parques eólicos próximos en fase de explotación ou pendentes de construción.

Na fase de consultas sobre o alcance do contido do estudo de impacto ambiental xa se sinala a necesidade de avaliar os efectos sinérxicos cos parques eólicos de Axóuxere e Mesada (situados en dirección norte a menos de 2,5 km de distancia) e o parque de Rodeira (situado ao sur na distancia de 1,0 km). A proximidade destes últimos fai que o impacto visual conxunto se multiplique. O estudo de impacto ambiental non contempla os posibles efectos resultado da suma destes parques tanto no aspecto visual como o de ruído ambiental. E igualmente, deberá terse en conta as infraestruturas compartidas con estes outros proxectos industriais.

A participación da sociedade na toma de decisións en materia de medio ambiente, e en particular, na avaliación ambiental de proxectos industriais está recollida no *Convenio de Aarhus*, no *artigo 45 da Constitución española* e na *Lei 27/2006, do 18 de xullo, pola que se regulan os dereitos de acceso á información, de participación pública e de acceso á xustiza en materia de medio ambiente* (incorpora as Directivas 2003/4/CE e 2003/35/CE).

Subtraer da participación pública, e polo tanto da avaliación por parte desta de determinadas infraestruturas, polo mero feito de ser compartidas é unha violación severa do espírito de Aarhus e dos dereitos fundamentais inalienables do ser humano, xa que se está a impedir e obstaculizar a avaliación

global, sumativa e sinérxica dos impactos ambientais do conxunto de infraestruturas do proxecto industrial.

A avaliación ambiental dos impactos da totalidade das infraestruturas do proxecto industrial debe permitir á cidadanía a valoración conxunta, global, sinérxica e sumativa destes, en todas as fases de execución e durante o funcionamento do parque.

As posibles infraestruturas e evacuación compartidas con outros parques presentes na zona deberán estar incluídas para a súa consulta pública e avaliación global no documento do proxecto e non noutros proxectos independentes que impiden á cidadanía a avaliación dos impactos ambientais globais do conxunto das infraestruturas do proxecto industrial.

A actividade de produción de enerxía eléctrica non pode ser allea a formulacións ambientais, de forma tal que a forza do vento é unha fonte limpa e inesgotable de produción de enerxía eléctrica e que por iso son fomentadas polos estamentos públicos. Precisamente para conseguir eses obxectivos, protexer o medio ambiente e garantir unha subministración eléctrica de calidade, entre outros mecanismos está a avaliación ambiental dos proxectos industriais, que non pode ser burlada mediante a división ou fragmentación artificiosa destes para eludir a finalidade prevista na normativa que a regula.

Compre lembrar ao respecto da división artificial de proxectos a STSJ GAL 5691/2020 – ECLI: ES: TSJGAL: 2020/5691 con data de 09/11/2020:

“TERCERO.- Que, como pone de relieve la parte recurrente, nos encontramos ante la división artificial de un único Parque Eólico en dos fases; la fase II carece de los elementos y equipamientos necesarios para ser considerada una instalación independiente de la fase I, entendiendo el T.S. (s. 20-4-2006, RC 5814/2003) que la figura del Parque Eólico debe ser necesariamente contemplada desde una perspectiva unitaria, pues en otro caso quedaría desvirtuada la naturaleza y la función de este tipo de instalaciones, por lo que les es consustancial que los generadores en ellos agrupados hayan necesariamente de compartir, además de las líneas propias de unión entre sí, unos mismos accesos, un mismo sistema de control y unas infraestructuras comunes (normalmente, el edificio necesario para su gestión y la subestación transformadora) y que la energía resultante ha de inyectarse mediante una sólo línea de conexión del parque, sin que sea posible descomponer, a efectos jurídicos, un parque proyectado para diseccionar de él varios aerogeneradores a los que se daría un tratamiento autónomo;...”

Para os efectos da elaboración do estudo de impacto ambiental entenderase por “parque eólico” a unidade formada polo conxunto de aerogeneradores, plataformas de montaxe, torres de medición, camiños de acceso e rede de drenaxe, gabias de cableado, transformadores, subestación eléctrica de transformación, edificio de control e liña eléctrica de evacuación ata o punto de unión cunha liña de evacuación existente á que verta a enerxía.

No Estudo de Impacto Ambiental indícase que “para a evacuación de enerxía xerada no parque eólico proxectase unha liña, denominada Solución de Evacuación Conjunta PE Cunca e PE Rodeira, da cal presentouse documento de inicio ambiental o 14/04/2020 e o 02/06/2020 presentouse unha subsanación poñendo acorde as memorias técnicas co documento de inicio. Desde a SET PE Cunca, a enerxía evacuarase mediante unha liña aérea de alta tensión de 132 kV á que se conecta a enerxía procedente do PE Rodeira ata entroncar ca liña que chega o PE Turubelo para evacuar conxuntamente”

A avaliación ambiental debe abranguer a totalidade das infraestruturas do parque incluída a liña de evacuación. Por tanto, **existe falta de avaliación dos impactos ambientais globais, sumativos e acumulados dos parques eólicos da contorna e outras infraestruturas, como liñas de evacuación, estradas, camiños, viais, etc.**

CUARTA: O parque eólico Cunca afectaría a unha zona de elevado valor paisaxístico e ecolóxico, onde se atopan multitude de especies de fauna e flora, algunhas delas ameazadas como. O estudo de impacto ambiental presentado contempla numerosas carencias e erros en canto ao estudo das especies e hábitats presentes que van ser afectados polo proxecto. Isto supón a vulneración flagrante da Directiva 92/43/CEE, relativa á Conservación de Hábitats e da Fauna e Flora Silvestres.

Falta a avaliación dos efectos sobre os anfibios ocasionados polo tránsito de vehículos sobre os viais novos e acondicionados. É coñecido que debido ó tránsito de vehículos polas novas vías prodúcese gran afección sobre este grupo faunístico. Por tanto, débese avaliar con detalle e rigor a mortalidade de anfibios, réptiles e mamíferos nos viais de acceso (atropelo e atrapamento en gabias, taxetas, etc.) e adopción de medidas eficaces para a súa mitigación.

No Artigo 2 da Directiva Hábitats indícase que “ten por obxecto contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres no territorio europeo dos Estados membros ao que se aplica o Tratado. Igualmente indícase que “As medidas que se adopten en virtude da presente Directiva terán como finalidade o mantemento ou o restablecemento, nun estado de conservación favorable, dos hábitats naturais e das especies silvestres de fauna e flora de interese comunitario”.

No artigo 6: con respecto ás zonas especiais de conservación, os Estados membros fixarán as medidas de conservación necesarias que implicarán, no seu caso, adecuados plans de xestión, específicos aos lugares ou integrados noutros plans de desenvolvemento, e as apropiadas medidas regulamentarias, administrativas ou contractuais, que respondan ás esixencias ecolóxicas dos tipos de hábitats naturais do Anexo I e das especies do Anexo II presentes nos lugares. Os estados membros adoptarán as medidas apropiadas para evitar, nas zonas especiais de conservación, a deterioración dos hábitats naturais de especies así como as alteracións que repercutan nas especies que motivasen a designación das zonas, na medida en que ditas alteracións poidan ter un efecto apreciable no que respecta ós obxectivos da

presente Directiva. Calquera plan ou proxecto que, sen ter relación directa coa xestión do lugar ou sen ser necesario para a mesma, poida afectar de forma apreciable aos citados lugares, xa sexa individualmente ou en combinación con outros plans ou proxectos, someterase a unha adecuada avaliación das súas repercusións no lugar, tendo en conta os obxectivos de conservación do devandito lugar e supeditado ó disposto no apartado 4, as autoridades nacionais competentes só se declararán de acordo co devandito plan ou proxecto tras asegurarse de que non causará prexuízo á integridade do lugar en cuestión e, se procede, tras sometelo a información pública.

QUINTA: Impacto paisaxístico e ecolóxico. Segundo o estudo de impacto ambiental prevese a afección sobre o hábitat 4030 – Brezales secos europeos (*Ulici europaei* – *Ericetum cinereae* Bellot 1949: brezal – tojal meso-xerófilo termo-mesotemperado galaico portugués y galaico-asturiano septentrional) y (*Agrostis curtisii* – *Genisteum triacanthi* Izco inéd.: Brezal con *Genista triacanthos* y *Agrostis curtisii*) que proporcionan un hábitat axeitado para multitude de especies que dependen deles. Este tipo de hábitat será afectado polos aeroxeradores 1 e 2, así como polo trazado en 98 metros da vía de acceso ó aeroxerador 1 e por 450 m de vía de acceso ó xerador 2, de nova creación. O traballos de acondicionado e apertura de novas vías supoñen a eliminación da vexetación natural, con desmontes considerables do terreo sobre lombos e zonas de pendentes.

SEXTA: Afección severa dos recursos hídricos. No estudo de impacto ambiental unicamente se fai referencia a existencia de varios cursos de auga, pero non existe un estudo hidroxeolóxico que permita determinar a non afectación á acuíferos. **Deste modo vulnérase a Directiva Marco da Auga (Directiva 2000/60/CE, trasposta á lexislación española mediante a Lei 62/2003, de 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e de orde social que inclúe, no artigo 129, a modificación do texto refundido da Lei de Augas ,aprobado por decreto Lexislativo 1/2001).**

Igualmente, non aparecen localizadas, e por tanto non se avalían os impactos, da existencia de captacións de auga para consumo humano e gandeiro existentes no entorno do proxecto.

POR TODO O EXPOSTO ANTERIORMENTE SOLICÍTASE:

O rexeitamento da solicitude de autorización administrativa previa e de construción e aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal do proxecto do **parque eólico Cunca**, situado no concello de Vila de Cruces, provincia de Pontevedra (expediente IN408A 2019/02) e a súa retirada definitiva pola súa incompatibilidade cos valores ambientais e paisaxísticos presentes na área de afectación do proxecto, a fragmentación das infraestruturas eólicas aos efectos ambientais, culturais e económicos.

En Lugo, a 18 de maio de 2021

Fdo. José Manuel Rodríguez López

Enxeñeiro Técnico Forestal, Colexiado nº 119